

L'OPINIÓ

Dissabte i diumenge vinents, la potencialitat i la solidesa de l'Esquerra Republicana de Catalunya es faran patents en el Congrés del Partit

ANY V — NUM. 215 — BARCELONA, DIMECRES, 10 DE FEBRER DE 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol. Telèfon 24647

IMPREMTA: Sardenya, 202. — Telèfon, 55758

A ULLS CLUCS, NO EL PARLAMENT DE LA REPUBLICA

Ha estat pregat pel Govern al senyor Lerroux, que s'abtingués de venir a Barcelona. El Govern troba que les agües de Catalunya no estan encalmades encara després de l'agitació de l'Alt Llobregat, i tem que la presència del cap del partit radical pugui ésser aprofitada per a produir protestes. Protesies, contra què? Contra la deportació dels presos del "Buenos Aires".

De fet, el que no vol el Govern és que se celebri un acte públic, i en aquest sentit ell — encarregat de mantenir l'ordre públic — sap fins on pot autoritzar un acte que sigui motiu de desordre. Com que la responsabilitat de l'ordre és seva, ha de merèixer tota la confiança del país que vol viure dins de l'ordre, per a l'adopció d'aquelles mesures encaminades a mantenir-lo.

Per què tem el Govern que es produïxin protestes? Perquè ha estat dit que a bord del "Buenos Aires" hi ha innocents. Al Govern incumbeix escatir ben escatit aquest punt i no deixar que marxi a bord del "Buenos Aires" un sol home detingut innocentment. Això és donar, no pas preteix, sinó motiu justificat de protesta, i no seriem nosaltres els que no en protestéssim.

Al Govern li serà, però, difícil escatir si hi ha innocents a bord del "Buenos Aires". La seva única font d'informació, en aquest cas, és la policia, i, desgraciadament, la policia, amb la República, és encara el mateix instrument defectuós que era amb la Monarquia. Quan va venir el director general de Seguretat, senyor Galarza, a Barcelona — i ja fa uns quants mesos, — va trobar que la policia de Barcelona era un "instrument que no funcionava". Avui l'instrument no funciona exactament com deshores.

Nosaltres estem al costat del Govern per a defensar la República, i hi estem disposats a llançar-nos al carrer, si calgués, en aquesta defensa. Estem al costat del Govern quan es produeix un moviment per a implantar el comunisme llibertari com si es produeix per a implantar un Govern de dictadura reaccionària; hi estem quan Manuel Azaña diu: "He ordenat a l'exèrcit que acabi la insurrecció en quinze minuts"; és així com s'ha de defensar la República dels que tracten d'abatre-la. Estem al costat del Govern quan deté i empresona els agitadors professionals que havien escalfat els caps de quatre desgraciats del Bergadà i del Pla de Bages, i es disposa a deportar-los en ús de les facultats que li dona la llei de defensa de la República. Tots els bons republicans estan al costat del Govern en aquest cas.

Però precisament perquè veiem el Govern anar una mica a les palpentes en matèria d'ordre públic a Catalunya; perquè el moviment de l'Alt Llobregat era un moviment sense cap importància, que produïa, més que indignació, pena i tristesa; perquè fou el Govern el que, mal informat, li donà unes proporcions que no tenia; i perquè ara el continuem veient mal informat i en perill de cometre una injustícia, per ignorància, amb tota la bona fe, la nostra lleialtat ens obliga a cridar-li l'atenció. Quan s'ha cridat l'atenció del ministre de la Governació o del governador o del cap de Policia respecte d'un detingut, aquests se'n renten les mans i diuen: l'informe de la policia diu això. Però avui és cert que les fitxes policiaques contra molts homes que van vestits de blau es fan exactament com es feien les fitxes en els temps de la Monarquia i de la Dictadura, quan Bertran i Mustiu assenyalaran confidents; es fan i s'omplen amb les mateixes inexactituds, amb la mateixa ignorància, amb la mateixa manca de responsabilitat.

Potser no és culpa del cap de Policia, que és un bon republicà, i que potser voldria poder tenir a les seves ordres elements més idonis. Però avui es dona com a article de fe un informe de la policia; i és la mateixa policia dels temps de l'Ànido i de l'Arlegui. Avui, i així és el que lliga menys amb el que ha d'ésser la República liberal i democràtica, s'ha suprimit la casta militar que exercia amb matonisme un predomini damunt del ciutadà civil; però s'ha creat una altra casta, com si el país hagués de viure a precari d'ella: és la casta de la policia. Això no és privatiu de la República espanyola; també es dona en altres països europeus no prou liberals. Avui, a Barcelona, el cap de Policia no és cap senyor a les ordres del governador; és una autoritat autònoma per damunt del governador, que presideix actes en primer rengle al costat de les primeres autoritats com si fos de debò una autoritat en lloc d'un funcionari; i que fa declaracions exactament com les feia un López Ochoa o un Sanjurjo, oblidant que el primer deure d'un funcionari és la seva categoria i de les seves funcions és el mutisme i, si no es pot aguantar, la discreció.

Al Govern competeix procurar no descansar en informes que poden no ajustar-se a la veritat estricta. Al Govern competeix procurar que la policia sigui un instrument apte en el qual pugui fiar a ulls clucs. Si el "Buenos Aires" marxa enduent-se'n els elements directius del moviment de l'Alt Llobregat amb responsabilitat provada, no serem pas nosaltres els que neguem la nostra confiança al Govern. Si el "Buenos Aires" marxa i s'enduu algú que no hagi tingut art ni part en el moviment, que pot haver estat objecte d'alguna venjança, d'alguna imputació falsa no comprovada, d'alguna confidència interessada, en lloc de produir uns efectes saludables, la marxa del "Buenos Aires" serà causa de malestar. Al ministre de la Governació, senyor Casares Quiroga, pertoca ordenar que sigui feta justícia.

A la Model hi ha unes dotzenes d'homes provinents de Figols. Bren els que van seguir els caps calents que els excitaron. Naturalment, estan detinguts. Algú dirà: — Cal deportar-los. Cal castigar-los. La llei de defensa de la República ha de caure damunt d'ells.

La llei de defensa de la República ha de caure damunt dels dirigents dels moviments contra la República. Aquests... Aquests són uns homes que no saben ni llegir ni escriure. Que fa anys i anys s'han venut a la mina, solmesos al règim no pas de colònia, que no en té res, sinó de penitenciaris, que és el que en realitat és Figols. Ni saben el que és el socialisme, ni el comunisme llibertari, ni la P. A. I., ni res. Només saben el que és la mina, i el que és passar fam i viure com a besties. El dia que sigui dit tot el que és la vida dels minaires de Figols i de Sària, els reportatges d'Albert Londres a La Guàrdia i a les penitenciers franceses del Marroc, quedaran ridiculitzats i a les penitenciers franceses del Marroc, quedaran ridiculitzats. Que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so- que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

que aquests homes siguin a la Model o al "Buenos Aires", a la so-

La Cambra votà favorablement una proposició de llei encaminada a establir un fitxer de religiosos residents a la Península, la votació haurà de repetir-se per insuficiència de diputats presents. Prosseguiren els debats sobre les condicions del treball a les mines d'Almadén i sobre el projecte de llei del divorci

MADRID, 9. — Comença la sessió a les cinc menys vint-i-cinc, sota la presidència del senyor Besteiro.

Tribunes i escons, es troben mig buits.

El banc blau, està desert.

Se llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

Entren els ministres d'Obras Públiques i Hisenda.

Es dona compte que el senyor Gil-Robles vol fer constar el seu vot en contra de la proposició incidental que fou aprovada per la Cambra, sobre la suspensió del debat de la dissolució dels Jesuïtes.

Amb un nombre de diputats que no arriba a mig centenar, comencen els precés i preguntes.

LA COBRANÇA DE LES CONTRIBUCIONS URBANES

El Sr. PUIG D'ASPRER prega al ministre d'Hisenda que posi remei a la forma com es fa la cobrança de la contribució urbana que se retrasa en perjudici dels contribuents.

El MINISTRE D'HISENDA s'estranya que així pugui succeir i promet complaure'l.

Rectifica el Sr. Puig d'Aspre.

LES ESCOLES DEL TREBALL DE TARRAGONA

El Sr. RUIZ LECINA es dirigeix també al ministre d'Hisenda, per tal que

s'augmenti la consignació de les escoles del treball de Tarragona.

El MINISTRE D'HISENDA diu que aquestes escoles no són de l'Estat i com diputat per Tarragona s'ofereix per a ajudar en la seva gestió el senyor Ruiz Lecina, però com a ministre d'Hisenda no pot fer res.

El Sr. RUIZ LECINA assegura que les escoles del treball formen part del ministeri d'Instrucció Pública.

El MINISTRE D'HISENDA diu que s'informarà al ministeri d'Instrucció Pública per a obrar en conseqüència.

ELS DETINGUTS PELS FETS DEL MES PASSAT

El Sr. GOMARIS, demana que la llei de Defensa de la República no s'apliqui als detinguts pels últims successos i que se procedeixi en conseqüència en cada cas segons la llei normal.

ELS ANTICS BENS DE LA CORONA

El Sr. GARCIA BRAVO fa un prec al ministre d'Hisenda relacionat amb els béns de l'antic patrimoni de la corona.

El MINISTRE D'HISENDA recorda que en aquest assumpte havia presentat un projecte de llei que encara no està aprovat per la Cambra.

ELS SIMBOLS RELIGIOSOS EN ELS CENTRES OFICIALS. LES PLACES ATORGADES PER LA DICTADURA

El Sr. MARTIN DE ANTONIO protesta que a l'hospital militar de Ca-

rabanchel continuen presidint els símbols religiosos.

Demana al ministre que s'obligui aquest centre sanitari, a complir les disposicions laïques.

Demana també que totes les places dels centres de cultura que la Dictadura treballadors, casos que avui són condura féu objecte d'atropells, per favorisme, es tornin a proveir per concurs o per oposició.

LES CONDICIONS DE TREBALL A LES MINES D'ALMADÉN

Continua la interpellació sobre les mines d'Almadén.

El Sr. BUJEDA contesta els discursos pronunciats per altres oradors en aquesta interpellació, i defensa el Consell d'administració de les mines, fent constar que ell no percep cap remuneració com a president de l'esmentat Consell.

Afegeix que també s'han augmentat els salaris dels obrers, i s'ha aconseguit la portada d'aigües, la reducció de la jornada de treball i també han minuat els casos de malalties entre els treballadors, casos que avui són comptadíssims.

Explica la gestió del Consell d'administració, el qual no vol acomodar cap obrer, el mateix que procura reduir el cost del metall.

Examina la situació del personal que s'ha agreujat per l'exces d'obrer puv que solament poden donar treball a uns cinc-cents, i com no volen fer cap acomiadament, s'ha tingut de variar les condicions d'exploitació.

L'Estat, diu, no pot ésser, tot el generós que desitjaria.

S'ha arribat al màxim del que podia concedir-se i al màxim també de la producció.

Qualsevol dels enginyers, afegeix, cobra tant com tot el consell d'administració.

Parla de la devesa de Castrilcheras, que està destinada al sanejament de la població minera. En ella es destina una part al treball de sanejament.

Els obrers cultiven en dita devesa col·lites pel seu compte, i així, al pas que es dediquen a treballs higièncs, obtenen beneficis econòmics.

Diu que si la venda de mercuri al món ho permet, l'Estat espanyol seguirà millorant les condicions dels obrers d'Almadén.

No vol parlar a fons del conveni amb Itàlia, puix si unes vegades ha pogut perjudicar la nostra producció, en canvi li ha beneficiat en altres ocasions.

Per això entén que abans de prendre una resolució en aquest punt, s'hi té d'anar amb molt de compte.

Exposa els preus del mercuri per tal de demostrar que ha baixat molt en els últims temps, puix avui es ven a 72 d'òlars.

(Es prorroga aquesta part de la sessió dedicada a preguntes i interpellacions).

El senyor CABRERA intervé en el debat i diu que aquesta interpellació és inoportuna i ineficax.

Afirma que dintre de poc no podran entrar a les mines tots els obrers que avui es troben sense feina, perquè augmentant-se la producció no es pot resoldre el problema de l'atur, encara que s'abaratir els preus d'aquest producte.

Adverteix que allà hi ha obrers que no poden dedicar-se a altra cosa i que fa 25 anys esperen entrar a la mina i no poden ésser res més que miners perquè no tenen altre ofici.

Considera un error la petició del senyor Salazar Alonso, de traslladar a Almadén el consell d'administració.

Creu que la solució del problema a Almadén, seria el considerar el mercuri, no solament com una matèria prima, sinó crear allí una sèrie d'indústries complementàries, tals com la fabricació de pomades i altres articles industrials i terapèutics.

Una part d'això ho té projectat l'actual president del consell d'administració senyor Bujeda.

Manifesta que la devesa de Castrilcheras no pertany a l'Estat, sinó que fou cedida per l'Orde de Calatrava per

MANIFESTACIONS DEL SR. LERROUX

L'acte suspès a Barcelona se celebrarà, probablement a Madrid. El cap radical estima que les Coniactuals són les que han de fer les lleis que es deriven de la Constitució

MADRID, 9. — Els periodistes han visitat aquesta tarda el senyor Lerroux que està molt millorat de l'afecció gripal que bé sofrint ja fa alguns dies.

Preguntat sobre la suspensió de l'acte de Barcelona, digué el cap radical que fou visitat pel sots-secretari de governació senyor Esplà en nom del ministre de l'esmentat departament per assabentar-li que donada la situació social de Barcelona en aquestes moments, si podia ajornar la celebració del tan anunciat i esperat acte polític.

Com en vaig prometre a mi mateix i vaig prometre a l'opinió pública no pertorbar en tot el que de mi depengui la marxa normal i pacífica de la República, de seguida que se'm féu aquesta indicació vaig accedir-hi i vaig assabentar els meus amics de la capital catalana el que succeïa.

Aquells, igual que els d'aquí i que la minoria radical, són els que han de decidir-se si ho creuen convenient que aquest acte tingui lloc aquí.

Espero que les circumstàncies socials canviaran i aleshores es podran celebrar allí altres actes que no han de deixar de tenir també interès.

—Creu vostè que aquesta situació durarà molt a Barcelona?

—Creu que no. La massa obrera està cada vegada més fatigada d'aquesta lluita estèril sense finalitat i cada dia és més difícil mantenir el present estat d'agitació.

—Aquesta suspensió no representa per vostè una contrarietat?

—És possible que ho sigui i especialment per l'opinió pública, car és natural que després del període de temps que ha transcorregut en que la situació del país ha estat un tant anòmala moltes gents esperen sentir els polítics.

—I no està impressionat per l'espectació que havia despertat el seu discurs?

—M'ha impressionat i fins i tot puc dir que fins m'ha coaccionat, perquè jo no he fet res per a provocar-ho.

Jo, home experimentat i prudent, he saltat esperant el moment propici per parlar, posat el pensament al servei d'Espanya i de la República, sense buscar ni en el silenci ni apellar a la "cuoclogia", mitjà solament empleat pels que no senten com jo, la responsabilitat de les seves paraules i dels seus actes.

El senyor Lerroux no creu que a Espanya estigui arrelat el comunisme com a partit organitzat.

Tot aquest conjunt que es coneix sota la denominació de comunisme, representa l'estat de protesta de determinades gents.

Quan jo vaig començar a actuar en la vida política, ho assumia un sector de la democràcia radical, més endavant passà al socialisme i a l'anarquisme; després al sindicalisme i ara al comunisme.

Diu que no seria res d'estranyar que

en els darrers successos de Barcelona hi haguessin col·laborat elements monàrquics, sabent com se sap que tots els extremitats tenen de comú l'amoralitat en qualsevol ordre de idees que siguin.

L'esperit que preval en les minories extremitats, és l'odi.

Preguntat sobre del separatisme, diu: Així com l'home jove es propens a enrolar-se a les organitzacions extremitats cercant notorietat, igual ha ocorregut en el catalanisme.

Molts dels que actuant en les files del catalanisme no aconsegueixen destacar la seva personalitat, s'han llançat a fer manifestacions separatistes aprofitant-se també d'un fons d'odi ja passats que el poble sentia contra l'antiga administració de la monarquia, perquè hi ha una altra manera d'antagonisme que aquests.

Un periodista preguntà al senyor Lerroux com jutja l'acció governamental en relació amb els darrers successos i el senyor Lerroux contestà:

El Govern fa el que pot, donades les circumstàncies i el que tindria que fer qualsevol altre que estigués en el seu lloc, perquè així com per aconseguir l'ajut de l'opinió, el primer que s'ha de fer és restablir la confiança en el poder públic perquè les mesures de les seves autoritats tinguin tota l'eficàcia necessària i és així mateix necessari que es doni al Govern aquella confiança en la seva actuació.

Passats aquests moments de pertorbació, crec que aquest mateix Govern com un altre qualsevol, li serà fàcil crear aquest règim de confiança natural i necessari per l'exercici de l'autoritat i que ha d'ésser la base de tota la pacificació social.

Per últim, preguntat sobre de la seva opinió sobre la tasca parlamentària, digué:

—Considero que les tasques parlamentàries es porten molt a poc a poc, però això és una indicació que en les circumstàncies actuals és convenient que siguin aquestes Corts i no unes altres les que portin a la fi la legislació establerta per la Constitució i que d'aquesta manera estarà informada amb el mateix esperit amb què es discutí i aprovà aquella.

ACORDS DE LA MINORIA RADICAL

MADRID, 9. — Aquesta tarda es reuní la minoria radical sota la presidència del senyor Martínez Barrios i acordà per unanimitat, dirigir-se al senyor Lerroux, preguntant-li que l'acte suspès per el dia 11 a Barcelona, es celebrés el pròxim diumenge, dia 21, a Madrid.

A aquest efecte s'anomenà una comissió composta pels senyors Salazar Alonso, Díaz Alonso, Cordero Bel, Basilio Alvarez i Armaza, els quals s'entrevistaran amb el senyor Lerroux.

Fins avui, dia 10, darrer dia que s'havia fixat per l'admissió d'inscripcions d'entitats al

PRIMER CONGRES NACIONAL D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

que tindrà lloc els dies 13 i 14 d'aquest mes al Palau de Projeccions dels Jardins de Montjuïc,

passen de tres centes

les Entitats que tindran delegació en aquesta Gran Assembla.

***

Algunes Entitats, però, encara no han lliurat a la Secretaria del Partit, (Pelayo, 56, 1er. 1a.) juntament amb la carta d'inscripció, la corresponent llista de socis, avalada amb les signatures del President i del Secretari.

Recordem a les Entitats que es troben en aquest cas que procurin d'omplir aquest requisit com més aviat millor, per tal de donar facilitats a la tasca del Secretariat, i, per tant, a la bona marxa de la inauguració de les sessions del Primer Congrés Nacional.

Tenint en compte tot això, les Entitats inscrites i que no han tingut l'avinentesa de lliurar la llista de socis, són pregades de fer-ho

FINS PER TOT EL DIA 11 D'AQUEST MES

Una nova pròrroga, entorpiria enormement la tasca de la Secretaria i, per tant, la bona marxa del PRIMER CONGRES NACIONAL.

***

El mateix advertiment fa el Secretariat quant al nomenament dels delegats, efectiu i suplent. Recordem, sobre aquest punt, que tots els delegats que han d'assistir a les sessions del Congrés han d'anar provistos d'una fulla credencial, signada pel President i el Secretari de l'Entitat que representin. Es convenient que la fulla credencial del delegat efectiu sigui a part de la del delegat suplent, en el cas que les Entitats en nomenin.

tal que la població minera podés treballar-hi.

Per això no hi ha raó que l'Estat l'arrendi per a pasturar i obtingui un benefici anual de cent-mil pessetes, però això s'abardarà quan es discuti la reforma agrària, perquè es tracta d'unes magnífiques terres de cultiu.

El senyor SALAZAR ALONSO rectifica i diu que si sollicità la supressió del consell d'administració de Madrid, no fou perquè el consideri dolent, sinó per raons d'economia i per a major eficàcia en la seva actuació, traslladant-lo a Almadén.

Insisteix en els principals punts del seu anterior discurs.

El senyor GONZALEZ PENAS rectifica.

Opina que la jornada de treball s'ha de reduir a quatre hores i mitja, ja que no és possible reduir-les a tres, que és la que els metges assenyalen per a treballar sense perill a les esmentades mines.

Creu que el primer es atendre el desenvolupament de la indústria minera, i després ja vindrà el moment d'ocupar-se de la reglamentació del treball.

El senyor PEREZ MADRIGAL declara com diputat per Ciudad Real en nom del senyor Ortega i Gasset, don Edward, i en el seu propi, la bona disposició d'ambdós per a col·laborar amb la Cambra en quants treballs s'emprenguin per tal de servir els interessos obrers i els interessos de l'Estat en tot el referent a les mines d'Almadén.

El senyor GOMEZ SANCHEZ, diputat radical per Ciudad Real, s'adhereix al manifestat pel senyor Pérez Madrugal.

El senyor BUJEDA rectifica.

Desment que les pèrdues a les mines siguin del 12 per 100, quan no arriben al 3 per deu mil.

Posa de relleu que tota la població minera d'Almadén es troba en molts millors condicions que les restants poblacions mineres.

El senyor BARRIOBERO defensa una proposició de llei del senyor Martín de Antonio, consistent en assolir, classificar i arxivar, les fitxes antropomètriques dels religiosos residents a Espanya.

Diu que pot ésser un perill per a la República tenir elements pertanyents a les ordres religioses repartides pel país sense saber on són.

Assenyalava que a la fi i al cap l'Església és una societat internacional.

El senyor GOMEZ ROIG: Però coneixen ben bé els seu deures ciutadans.

El senyor BARRIOBERO es dirigeix a l'interceptor, i el president, amb gran energia, l'adverteix que tractant-se de defensar una proposició de llei, no té més que parlar en el sentit indicat, i que per a la bona marxa de la discussió, ha d'abstenir-se de contestar les interrupcions.

El senyor BARRIOBERO acaba la defensa de la seva proposició, la qual és presa en consideració per gran nombre de vots, i solament amb sis en contra.

Com que els que han votat a favor són 32, es planteja el problema de si hi ha o no, el nombre suficient de diputats.

El PRESIDENT diu que comptant les abstencions i el que diversos diputats han manifestat el seu desig que figurés el seu vot a favor de la proposició, el nombre és suficient.

Segueix a la pàgina 2.

Els fets del Llobregat i del Cardener, a la Cambra

En la sessió d'avui, el diputat d'E. R. de C., senyor Grau Jassans, interpellarà el Govern

MADRID, 9. — Demà, probablement, explicarà la seva anunciada interpellació el diputat senyor Grau sobre els successos del Llobregat.

Per a demà, dimecres, estava anunciada la interpellació del senyor Gil Robles sobre la suspensió de diaris, però l'esmentada interpellació ha estat ajornada.

Segons les notícies facilitades pel mateix diputat català, desenvoluparà la seva interpellació el dimarts de la setmana entrant.